

Winnen vleeseters terrein?

Baudewijn Odé, FLORON

Vleesetende planten horen van nature in de Nederlandse flora thuis. Daarvan is zonnedaauw een van de meest bekende soorten, die hier en daar een insectje snoept. Dit soort carnivoren kennen in andere werelddelen nog veel meer en ook heel spectaculaire vertegenwoordigers. Zo spectaculair dat er liefhebbers zijn die deze exotische planten in onze natuurgebieden uitplanten. Dat is minder onschuldig dan het lijkt.

Inheemse carnivoren

Buiten de welbekende drie soorten zonnedaauw kennen we op het land nog vetblad en als waterplant vier soorten blaasjeskruid in onze Nederlandse flora. Ze groeien vooral in minder voedselrijke natte natuurgebieden, waar ze zijn aangepast om extra voedingsstoffen uit de gevangen insecten te kunnen opnemen. Het ging lange tijd niet goed met veel van deze soorten, mede door de toename van stikstof in hun omgeving met als gevolg onder andere een toename van concurrerende grassen. Toch hebben beheerders van natuurterreinen met veel moeite manieren gevonden om de meeste van deze soorten weer vooruit te helpen. Ze hebben dat onder meer bereikt door te plaggen in de natte heide en aan venoevers. De droogte van de laatste jaren vormt weer een extra bedreiging voor deze vochtliefhebbers.

Liefde voor vleeseters

Net zoals er grote liefhebbers van orchideeën zijn, zijn er ook veel fans van vleesetende planten. En geef ze eens ongelijk, het zijn beide heel intrigerende groepen planten. De afgelopen decennia is echter gebleken dat er uitheemse vleesetende planten in natuurterreinen opduiken, overigens net als we dat ook met orchideeën hebben gezien. Het lijkt er zelfs op dat bewust is gekozen om planten uit te zetten op de meest geschikte groeiplaatsen, zodat ze het lang kunnen volhouden.

Bekerplant

De bekerplant (*Sarracenia purpurea*) is een vleesetende plant die groeit in hoogvenen. Het is een prachtige plant die oorspronkelijk uit Noord-Amerika komt, maar zich – vermoedelijk vooral via bewuste aanplant – in diverse Europese landen heeft kunnen vestigen. In Ierland en Zwitserland zijn voorbeelden bekend van hoogvenen waar de soort in grote dichtheden groeit, waardoor andere (inheemse) soorten worden weggeconcentreerd.

Bekerplant. (Foto: Adrie van Heerden)

Bekerplant. (Foto: Adrie van Heerden)

In Nederland zijn enkele vindplaatsen met kleine populaties bekend. De plant voedt zich met insecten die naar de rand van de beker worden gelokt door de vlezig gekleurde patronen en druppels nectar. De rand en de binnenkant van de beker zijn bedekt met gladde cellen, zodat een insect langzaam naar beneden glijdt waar het op de bodem van de beker verdrinkt in de verteringsappen van de plant.

Risico voor de toekomst

Op dit moment zou je zeggen dat de bekerplant in Nederland geen probleem veroorzaakt. De plant staat op een enkele plek al meer dan 20 jaar en breidt zich nauwelijks uit. Toch worden er ook al kiemplanten gezien. Exoten kunnen lange tijd een sluimerend bestaan hebben, maar zich toch opeens massaal uitbreiden. De aanwijzingen uit het nabije buitenland doen toch vrezen dat er een bedreiging voor onze venen is aangeplant. Daarom geldt altijd dat tuinplanten niet in de natuur moeten worden uitgeplant. Voor terreinbeheerders is het bovendien zinvol, om de nu vaak nog kleine groeiplekken te verwijderen.

Verder lezen

<https://gd.eppo.int/taxon/SRNPU>

